

***КОБА Олександр Васильович,**
кандидат педагогічних наук, старший
дослідник, доцент кафедри управління
підрозділами Національної гвардії
України Київського інституту
Національної гвардії України*

ВІЙСЬКОВІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України для виконання бойових завдань для захисту батьківщини. Військові збільшили обсяги перевезення залізничним транспортом особового складу, військової техніки та боєприпасів до районів ведення бойових дій.

Перевезення військ залізничним, морським, річковим і повітряним транспортом здійснюються у відповідності з вимогами військових статутів, а також статутів військових перевезень, Наказу Міністерства оборони України від 05.09.2013 року «Про затвердження положення з військових перевезень залізничним, морським та повітряним транспортом», погоджених з відповідними міністерствами.

Перевезення повинні здійснюватися, як правило, з максимально можливими швидкостями. Виконання перевезень військ у встановлені строки є одним з найважливіших обов'язків посадових осіб, пов'язаних з перевезеннями. Зміна строків перевезень військ може відбуватися тільки за узгодженням з службами військових сполучень.

Посадові особи військ, перевезення яких здійснюється, службами військових сполучень та посадові особи на транспорті, відповідальні за організацію і виконання військових перевезень, зобов'язані знати і виконувати вимоги щодо перевезень військ.

Вказівки посадових осіб служб військових сполучень з питань перевезень військ підлягають виконанню всіма військовослужбовцями. Всі питання, пов'язані з виконанням перевезень, повинні вирішуватись посадовими особами військ, що перевозяться, через представників служб військових сполучень, а за їх відсутності на станції (в порту, в аеропорту) - через посадових осіб на транспорті.

Військові частини, установи, військово-навчальні заклади, підприємства, організації Міністерства оборони, прикордонних і Національної гвардії України або їх підрозділи, а також команди великої чисельності для перевезень залізничним, морським і річковим транспортом організуються у військові ешелони.

Кожному військовому ешелону, військовій команді та військовому транспорту органом військових сполучень, який планує перевезення, присвоюється номер, який не змінюється від пункту формування до пункту призначення.

При перевезенні в одному поїзді, на одному судні кількох військових ешелонів, кожен (кожна) з них зберігає свою організацію і присвоєний номер.

У випадку перевантаження військового ешелону в декілька поїздів (суден) за його підрозділами зберігається той же номер ешелону з доданням відповідної літери.

Перед вантаженням військової частині призначаються вихідний район, район очікування, а після розвантаження - райони збору, зосередження, а також основний і запасний райони вантаження (розвантаження), які включають по кілька залізничних станцій (портів, пристаней, аеропортів, аеродромів, площадок) вантаження (розвантаження).

Безпосередньо перед завантаженням підрозділи одного військового ешелону (команди), що перевозяться в одному поїзді, виходять з вихідного району чи з місця розташування частини в район очікування, а після розвантаження - в район збору, зосередження.

Для забезпечення неперервності перевезень у випадках зруйнування залізничних вузлів, мостів, тунелів на шляхах сполучень розгортаються тимчасові перевантажувальні райони.

Охорона і оборона районів вантаження (розвантаження, перевантаження), а також шляхів виходу підрозділів до місць вантаження визначаються рішенням командира частини.

Для вантаження (розвантаження) військових ешелонів можуть використовуватись як постійні або тимчасово обладнані військові навантажувально-розвантажувальні місця, так і навантажувально-розвантажувальні місця, призначені для загального користування.

Перевезення військ під час правового режиму військового стану вимагає від командирів і штабів, служб військових сполучень і транспорту чіткої взаємодії й ретельності під час підготовки і виконання перевезень, а також здійснення додаткових заходів за всіма видами забезпечення.

Війська, що перевозяться, установи транспорту та служб військових сполучень зобов'язані вживати заходів для продовження перевезення при пошкодженні транспортних об'єктів на маршруті руху.

Забезпечення прихованості перевезень військ є найважливішим обов'язком командирів і штабів військових частин, служб військових сполучень і посадових осіб на транспорті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Перевезення військ, озброєння і військової техніки на залізничному рухомому складі <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/perevezennya-vijsk-ozbroyennya-i-vijskovoi-texniki-na-zaliznichnomu-ruhomomu-skladi>

2. Наказ МОУ від 05.09.2013 №595 «Про затвердження Положення з військових перевезень залізничним, морським, річковим та повітряним транспортом» https://zakononline.com.ua/documents/show/344802_344867

3. Про затвердження положення про військові частини і підрозділи з охорони важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів : наказ МВС України від 03.07.2014 р. № 625. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0830-14> (дата звернення: 21.08.2022).

4. Про затвердження Порядку організації діяльності залізничного транспорту під час здійснення військових залізничних перевезень : постанови Кабінету Міністрів України від 04.11.2015 року URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/891-2015-%D0%BF#Text>

5. Порядок планування військових перевезень визначено у спільному наказі Міністерства оборони України та Міністерства інфраструктури України від 01.12.2015 № 666/503 «Про затвердження Інструкції з планування військових залізничних перевезень». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1606-15#Text>